(อม.๓๔) คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๔๔/๒๕๖๗ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๒๑/๒๕๖๘

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๑ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง ระหว่าง พันตำรวจเอก ปราชญ์ ชัยเชียงเอม ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด จงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่ง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนา ไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน เงินฝากของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี ของคู่สมรส ๕ บัญชี ของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๑ บัญชี ที่ดินของคู่สมรส ๑ แปลง ไม่แสดง รายการหนี้สิน เบิกเงินเกินบัญชีของผู้ถูกกล่าวหา ๒ บัญชี ของคู่สมรส ๒ บัญชี และไม่แสดงแบบ แสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี ๒๕๖๓ ของคู่สมรส ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑), ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง คำให้การรับสารภาพของผู้ถูกกล่าวหา และสำนวน การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๕๕ ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด โดยแถลงนโยบายต่อที่ประชุมสภาเทศบาลตำบลแหลมงอบเมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว และยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบกรณีพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๔ เกินระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สิน ได้แก่ เงินฝากของผู้ถูกกล่าวหา ๑ บัญชี คือ บัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาแม็กซ์แวลู พัฒนาการ เลขที่ ๐๘๑๒๘๘๓๗๖๓ จำนวนเงิน ๖๒๖.๕๐ บาท เงินฝากของคู่สมรส ๕ บัญชี คือ บัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขา ซีคอนสแควร์ ๒ เลขที่ ๐๐๕๓๔๗๙๔๑๓ จำนวนเงิน ๔๕๐.๐๙ บาท บัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาแหลมงอบ เลขที่ ๓๗๗๒๒๑๖๙๖๒ จำนวนเงิน ๑๓.๕๖ บาท บัญชีธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตลาดพัฒนาการ เลขที่ ๗๐๘๒๓๔๕๙๑๙ จำนวนเงิน ๖๘,๐๗๘.๗๙ บาท บัญชีธนาคารออมสิน สาขาเดอะมอลล์ บางกะปี เลขที่ ๐๒๐๐๔๑๔๗๒๒๑๖ จำนวนเงิน ๔๖๑.๑๑ บาท และบัญชีธนาคารออมสิน สาขาเอสพละนาด รัชดาภิเษก เลขที่ ๐๒๐๑๔๔๑๒๕๕๓๙ จำนวนเงิน ๔๓๗.๘๑ บาท เงินฝากของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ๑ บัญชี คือ บัญชีธนาคารออมสิน สาขาเซ็นทรัลพลาซา บางนา เลขที่ ๐๒๐๒๐๑๖๐๑๓๗๒ จำนวนเงิน ๒,๙๓๒.๙๑ บาท และที่ดินของคู่สมรส ๑ แปลง คือ โฉนดเลขที่ ๓๘๕๗ ตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด เนื้อที่ ๔๗ ตารางวา ไม่แสดง รายการหนี้สิน ได้แก่ หนี้เบิกเงินเกินบัญชีของผู้ถูกกล่าวหา ๒ บัญชี คือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัตรเครดิต ๓๕๖๔ ๕๘๐๐ ๐๐๗๖ ๒๘๖๗ จำนวนเงิน ๑,๐๕๐ บาท และธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่บัตรเครดิต ๔๙๒๑ ๔๒๘๐ ๑๐๕๙ ๗๓๙๒ จำนวนเงิน ๙๘,๒๒๓.๔๙ บาท หนี้เบิกเงินเกินบัญชีของคู่สมรส 🔊 บัญชี คือ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัตรเครดิต ๔๕๔๖ ๓๒๐๙ ๔๔๔๔ ๖๑๑๖ จำนวนเงิน ๓๑,๔๗๙.๔๔ บาท และธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัตรเครดิต ๕๒๒๙ ๘๕๙๖ ๖๘๕๑ ๔๑๑๓ จำนวนเงิน ๔๓,๓๒๓.๘๙ บาท และไม่แสดงแบบ แสดงรายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรส ปีภาษี ๒๕๖๓ จำนวนเงิน ๘๒,๘๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๑๓ รายการ ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบให้ครบถ้วนและถูกต้องภายใน ๓๐ วัน ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงว่าบัญชีเงินฝากของผู้ถูกกล่าวหา๑ บัญชี และของคู่สมรส ๕ บัญชี ไม่มีการเคลื่อนไหว บัญชีเงินฝากของบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ คู่สมรสไปเปิดบัญชีโดยผู้ถูกกล่าวหาไม่ทราบ ที่ดินของคู่สมรสเดิมเป็นกรรมสิทธิ์ของบุตรของคู่สมรส ต่อมาได้รับโอนกลับมาเป็นของคู่สมรสโดยผู้ถูกกล่าวหาไม่ทราบบัตรเครดิตของผู้ถูกกล่าวหา ๒ บัตร และของคู่สมรส ๒ บัตร ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจว่าไม่ต้องชี้แจงเพราะไม่มีเงินได้เข้ามา ส่วนแบบแสดง รายการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรสได้ยื่นต่อกรมสรรพากรแล้ว แต่ไม่ยื่นเอกสารประกอบ ให้ครบถ้วนหรือถูกต้อง ต่อมาผู้ร้องแจ้งข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาลงชื่อรับทราบข้อกล่าวหาแล้ว

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่า มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลแหลมงอบ ้จึงเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อผู้ร้อง พร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริง ของทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีเข้ารับตำแหน่งมาแล้ว ย่อมทราบดีว่า มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่ผู้ถูกกล่าวหากลับไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมถึงไม่แนบแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรส ซึ่งได้ความตามสำนวนการไต่สวน ของผู้ร้องว่า บัญชีเงินฝากของผู้ร้อง คู่สมรส รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ยังมีการเคลื่อนไหวทางบัญชี

และสามารถตรวจสอบความมีอยู่จริงได้ไม่ยาก ที่ดินของคู่สมรส ๑ แปลง คู่สมรสเพิ่งได้มาหลังจาก ผู้ถูกกล่าวหาเข้ารับตำแหน่ง และมีหลักฐานทางทะเบียนของทางราชการ หนี้บัตรเครดิตทั้งของผู้ถูกกล่าวหา และคู่สมรส ยังคงมีการใช้จ่ายและมียอดเงินค้างชำระ รวมทั้งคู่สมรสได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีตำบลแหลมงอบ ได้รับค่าตอบแทนทุกเดือน ผู้ถูกกล่าวหาย่อมรับรู้ถึงความมีอยู่ ของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวเป็นอย่างดี ส่วนที่ว่า บัญชีเงินฝากไม่มีการเคลื่อนไหวเป็นข้ออ้างที่ขัดแย้ง กับเอกสารรายการเคลื่อนไหวทางบัญชี ซึ่งเป็นเอกสารของธนาคารที่มีการบันทึกรายการตามธุรกรรมทางการเงิน ที่เกิดขึ้นไปตามลำดับเวลาและต่อเนื่องยากที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ ที่ว่าไม่ทราบว่าที่ดินของคู่สมรส เพิ่งได้รับโอนกลับมารวมทั้งเข้าใจว่าหนี้บัตรเครดิตไม่ต้องแสดงในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินก็เป็นการง่าย แก่การกล่าวอ้าง และที่ว่ายื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของคู่สมรสแก่กรมสรรพากรแล้ว ก็ไม่เป็นเหตุให้ไม่ต้องแสดงรายการดังกล่าวในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา รับรู้ถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว การกระทำดังกล่าวเช่นนี้ ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ร้อง ไม่สามารถตรวจสอบความมีอยู่จริง ความถูกต้อง ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินได้ เมื่อพิจารณาพฤติการณ์แห่งคดีประกอบคำให้การรับสารภาพของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน หรือหนี้สินนั้น ผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไป และเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ จงใจยื่นบัญชีรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๖๗

พิพากษาว่า พันตำรวจเอก ปราชญ์ ชัยเชียงเอม ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลแหลมงอบ อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอน

สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามมาตรา ๘๑ ประกอบมาตรา ๑๑๔ วรรคสาม กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์ แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน จึงให้รอการลงโทษจำคุกไว้ มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายวิชาญ ศิริเศรษฐ์

นางจรรยา จีระเรื่องรัตนา นายณรงค์ กลั่นวารินทร์
นางสาวมาลี เตชะจันตะ นายพงษ์ศักดิ์ ตระกูลศิลป์
นางไข่มุกด์ ปอพานิชกรณ์ นายนิรัตน์ ฟูกาญจนานนท์
นางสาวนันทวัน เจริญชาศรี นางสาวสิริกานต์ มีจุล